

Advies over het ontwerp van koninklijk besluit betreffende de vermalers en over het ontwerp van koninklijk besluit betreffende de producten die ontwikkeld zijn om via de leidingen te worden afgevoerd

- **Op vraag van de toenmalige Staatssecretaris voor Leefmilieu, de heer Melchior Wathelet, in een brief van 15 juli 2014**
- **Vorbereid door de werkgroep “Productnormen”¹**
- **Goedgekeurd door de Algemene Vergadering via schriftelijke procedure op 17 oktober 2014 (zie Bijlage 1)**
- **De oorspronkelijke taal van dit advies is het Frans**

1. Context

- [a] De heer Melchior Wathelet, toenmalige staatssecretaris voor Leefmilieu, heeft de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling, de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven en de Raad voor het Verbruik een adviesvraag voorgelegd over het ontwerp van koninklijk besluit betreffende vermalers waarvan het vermaalde bestemd is om verwijderd te worden via systemen voor de afvoer van afvalwater en over het ontwerp van koninklijk besluit tot vaststelling van een kader voor het bepalen van de vereisten inzake biologische afbreekbaarheid en desintegreerbaarheid van producten die ontwikkeld zijn om via de leidingen te worden afgevoerd. In de brief dd. 15 juli 2014 wordt gevraagd dat het advies over die ontwerp teksten uiterlijk 2 oktober 2014 wordt uitgebracht.
- [b] De bevoegde leden van de drie Raden zijn op 9 september 2014 bijeengekomen om gevolg te geven aan die adviesvraag. Tijdens die vergadering hebben ze een hoorzitting gehouden met de heer Denis Pohl (FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de voedselketen en Leefmilieu) voor het eerste ontwerp van koninklijk besluit en met de heer Fabrice Thielen (FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de voedselketen en Leefmilieu) voor het tweede ontwerp van koninklijk besluit; tijdens die hoorzitting werden ook mevrouw Greet De Gueldre (AQUAFIN), de heer Christian Legros (BELGAQUA – Belgische Federatie voor de Watersector) en de heer Jean-Pierre Silan (AIDE - Association Intercommunale pour le démergement et l'épuration des communes de la province de Liège) gehoord.

¹ Dit advies werd gezamenlijk voorbereid door de FRDO en de CRB en door beide Raden goedgekeurd.

2. Advies

2.1. Ontwerp van koninklijk besluit betreffende vermalers waarvan het vermaalde bestemd is om verwijderd te worden via systemen voor de afvoer van afvalwater

[1] De Raad is ingenomen met deze ontwerp tekst en heeft hierbij geen opmerkingen te maken.

2.2. Ontwerp van koninklijk besluit tot vaststelling van een kader voor het bepalen van de vereisten inzake biologische afbreekbaarheid en desintegreerbaarheid van producten die ontwikkeld zijn om via de leidingen te worden afgevoerd

[2] De Raad is ingenomen met dit wetgevende initiatief want het is zijns inziens belangrijk dat de industrie over een duidelijk en stabiel wetgevend kader beschikt en dat de consument een duidelijk signaal en duidelijke informatie krijgt wanneer deze producten in de winkel verkrijgbaar zijn. Voorts is de Raad van oordeel dat dit wetgevende initiatief de werknemers van de keten voor de behandeling van afvalwater (rioleringsysteem, waterzuiveringstations enz.) de lastige taak kan besparen van het reinigen van de roosters en andere mechanische uitrusting die is verstopt of geblokkeerd door die producten. Dankzij deze wetgevende bepaling kunnen ook uitgaven worden vermeden die de gemeenschap moet dragen als gevolg van die mechanische problemen die leiden tot een voortijdige verslechtering van de staat van het materieel en die meer herstellingen en onderhoud noodzakelijk maken.

2.2.1. Communicatie

[3] Vanuit diezelfde logica is de Raad van oordeel dat de goedkeuring van die wetgeving een goede basis vormt voor een communicatiecampagne ten behoeve van de consumenten over deze thematiek, die het wetgevende initiatief dus zou moeten aanvullen.

2.2.2. Europees niveau

[4] De Raad stelt voor dat de Belgische overheden het debat over deze problematiek naar het Europese niveau overhevelen. De problemen die rijzen door producten die ten onrechte in het toilet worden gegooid (bv. de verstoppingen in het waterzuiveringsproces) zijn immers gemeenschappelijk voor alle landen waar die producten in de handel worden gebracht en een bredere aanpak zal ook een grotere impact kunnen hebben.

2.2.3. Toepassingsgebied

[5] De Raad is van mening dat het toepassingsgebied van het ter advies voorliggende ontwerp van koninklijk besluit geen buitensporige impact mag veroorzaken voor producten zoals toiletpapier, die in het verleden nooit voor problemen inzake biologische afbreekbaarheid hebben gezorgd. Hij stelt aldus voor te onderzoeken of het mogelijk is de producten die geen andere stoffen dan cellulose bevatten, uit het toepassingsgebied van de voorliggende tekst te verwijderen.

De Raad stelt bijgevolg voor Bijlage I, 1°, van het ter advies voorliggende ontwerp van koninklijk besluit te verwoorden als volgt:

"De beoogde productgroepen zijn, wanneer ze worden ontwikkeld voor, in de handel gebracht voor, of courant gebruikt worden in een badkamer of in het toilet en wanneer ze besmet zouden kunnen zijn met fecale materies, met menstrueel afval, met urine en met kiemen die typisch worden geassocieerd met die afvalstoffen, bij normaal gebruik:

1° hygiënisch papier, ~~keukenpapier~~ en andere absorberende papierproducten voor huishoudelijk gebruik, tenzij ze voornamelijk zijn samengesteld uit cellulosevezels met uitzondering van elke synthetische stof: vellen of rollen van papier of stof, voor eenmalig gebruik of om weg te gooien, geschikt voor gebruik voor persoonlijke hygiëne, het absorberen

van vloeistoffen of het schoonmaken van bevulde oppervlakken. Bij de producten uit deze groep gaat het gewoonlijk om reliëfpapier of crêpepapier in één of meer lagen;

(...) ».

- [6] De Raad stelt tevens voor de producten die enkel bestemd zijn voor beroepsgebruikers uit te sluiten uit het toepassingsgebied van de voorliggende tekst; voor dat type van producten bestaan immers specifieke informatieverplichtingen (technische fiches, procedures enz.).

2.2.4. Etikettering

- [7] De Raad is van oordeel dat het gebruik van een logo de boodschap aan de consumenten duidelijker en evidentier zal maken en drukt de wens uit dat dit logo wordt geharmoniseerd en dat de grootte ervan wordt bepaald in een document dat als leidraad dient. Zonder zich uit te spreken over het nut van de vermelding van een zin zoals die is opgenomen in artikel 3, 1°, van het ter advies voorliggende ontwerp van koninklijk besluit, stelt de Raad voor dat, indien die vermelding er is, ze identiek zou moeten zijn aan de vermelding die in de voorliggende ontwerpstekst is vastgelegd. De Raad is er bovendien voorstander van dat hierover voorafgaandelijk overleg met de sectoren plaatsvindt.

2.2.5. Testmethoden

- [8] De Raad stelt voor dat het ter advies voorliggende ontwerp van koninklijk besluit op zodanige wijze in testprocedures voorziet waardoor de courante, goed bekende producten die bovendien nooit problemen inzake biologische afbreekbaarheid hebben veroorzaakt, het voorwerp kunnen zijn van beperkte en vereenvoudigde testprocedures. Hij stelt bovendien voor dat wordt verduidelijkt dat de door het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit beoogde producten die het logo "niet in het toilet gooien" dragen, niet moeten worden getest volgens de methoden van Bijlage 2.
- [9] De Raad stelt bovendien voor de mogelijkheid te onderzoeken dat wordt verwezen naar de op Europees niveau bestaande sectorale testmethoden, zoals bv. de methoden die worden gehanteerd door EDANA² en INDA³, door ernaar te verwijzen in Bijlage 2 van de voorliggende ontwerpstekst.

2.2.6. Harmonisatie van de gebruikte termen

- [10] De Raad vraagt dat in het ganse ontwerp van koninklijk besluit dat ter advies is voorgelegd dezelfde termen worden gebruikt voor de beoogde producten: aldus spreekt de titel van de ontwerpstekst van "producten die ontwikkeld zijn om via het toilet te worden afgevoerd", terwijl in artikel 1 van deze ontwerpstekst sprake is van "producten die via het toilet mogen worden afgevoerd".

² www.edana.org

³ www.inda.org

Bijlage 1. Stemgerechtigde leden van de Algemene Vergadering die hebben deelgenomen aan de stemming voor dit advies

- De voorzitter en de 3 ondervoorzitters:
M. Aelvoet, O. Van der Maren, M. Verjans, L. Cloots
- 1 van de 3 vertegenwoordigers van de niet-gouvernementele organisaties voor milieubescherming:

S. Leemans
- 1 van de 3 vertegenwoordigers van de niet-gouvernementele organisaties voorontwikkelingssamenwerking:

B. Gloire
- 2 van de 6 vertegenwoordigers van de werknemersorganisaties:

Ph. Cornélis et B. De Wel
- 5 van de 6 vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties:

P. Vanden Abeele, A. Nachtergaele, F. Van Tiggelen, V. Biebel, M.-L. Semaille
- 1 van de 2 vertegenwoordigers van de jeugdorganisaties:

O. Beys

Totaal: 14 van de 24 stemgerechtigde leden

Bijlage 2. Vergadering voor de voorbereiding van dit advies

De werkgroep “Productnormen” van de FRDO vergaderde met de leden van de CRB op 9 september 2014 om dit advies voor te bereiden.

Bijlage 3. Personen die meewerkten aan de voorbereiding van dit advies

- Prof. Luc LAVRYSEN (UGent, voorzitter van de werkgroep)

Leden en hun vertegenwoordigers

- Mevr. Vanessa BIEBEL (FEB)
- De hr. Gustaaf BOS (Agoria)
- De hr. Laurent DE MUNCK (COBELPA)
- De hr. Daniel VAN DAELE (FGTB)
- Mevr. Françoise VAN TIGGELEN (DETIC)
- De hr. Willem VAN VEEN (FETRA)
- Mevr. Valérie XHONNEUX (IEW)

Deskundigen

- Mevr. Greet DE GUELDRE (BELGAQUA)
- De hr. Jean-Pierre SILAN (BELGAQUA)
- De hr. Christian LEGROS (BELGAQUA)

- De hr. Denis POHL (FOD VVVL)
- De hr. Fabrice THIELEN (FOD VVVL)
- De hr. Brecht VERCRUYSE (FOD VVVL)

Secretariaat

- De hr. Kris DEGROOTE (CRB)
- De hr. Alexis DALL'ASTA (FRDO)
- Mevr. Céline MOUFFE (CRB)